

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Adalet Bakanı** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 29.01.2026

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Trafik kazaları, özellikle ölümlü ve ağır yaralanmalı olanlar, hem ceza hem de hukuk mahkemeleri bakımından maddi gerçeğin tam ve eksiksiz biçimde ortaya çıkarılmasını zorunlu kılan dosyalardır. Bu tür davalarda aracın seyir hızı, kusur değerlendirmesinin ve nedensellik bağının tespitinde belirleyici bir unsur olmasına rağmen, mahkemelere konu olan davaların uygulamasında hız tespitine yönelik bilimsel ve teknolojik imkânların devreye sokulmadığına ilişkin vatandaşlardan şikâyetler alınmaktadır.

Günümüzde kamera kayıtları üzerinden; mesafe, zaman, görüntü kare sayısı, yayaların ve araçların hareket dinamikleri gibi değişkenler esas alınarak fizik ve mühendislik temelli yöntemlerle hız analizi yapılabilmesi, akademik ve uygulamalı bilim alanlarında kabul görmüş bir gerçektir. Buna karşın, yargısal süreçlerde çoğu zaman hız tespiti yapılmaksızın veya "tespit edilemediği" gerekçesiyle hüküm kurulması, maddi gerçeğe ulaşılmasını zorlaştırmaktadır. Sözgelimi bir aracın trafiğin belirli hız sınırlarının üstünde veya altında seyahat halinde olması meydana gelen trafik kazalarında suçun bilinçli taksir ya da basit kusur olarak tanımlanmasını birinci derecede etkilemekte yani ceza ya da tazminatın sınırını değiştirmektedir.

Öte yandan, özel bilirkişilerce ve bağımsız uzmanlarca kamera kayıtları üzerinden yapılan hız analizlerinin yargı mercilerince dikkate alındığı; buna karşılık Adli Tıp Kurumu Üst Kurulu gibi resmî ve en yetkili kurulların, benzer taleplere kategorik olarak olumsuz yanıt verdiği yönünde yaygın bir uygulama olduğu görülmektedir. Bu durum, yargılamada çelişkili bir tablo ortaya çıkarmakta, hak arama hürriyetini kısıtlamakta ve adalet duygusunu zedelemektedir.

Vatandaşlardan ve hukuk uygulayıcılarından gelen şikâyetler, kamera kayıtları üzerinden hız tespiti yapılamamasının münferit değil, yapısal bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Bilimsel olarak mümkün olan bir incelemenin, kurumsal ve usul kaynaklı gerekçelerle yargılamanın dışına itilmesi, hem adil yargılanma hakkı hem de yaşam hakkının etkin korunması bakımından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. Trafik kazalarına ilişkin ceza ve hukuk davalarında, kamera kayıtları üzerinden bilimsel yöntemlerle hız tespiti yapılmasının hukuken ve teknik olarak mümkün olduğu kabul edilmesine rağmen, bu yöntemin yargısal uygulamada olağan bir prosedür haline gelmemesinin nedeni nedir?
2. Adli Tıp Kurumu Üst Kurulu, kamera kayıtları ve görüntü analizleri üzerinden hız tespiti taleplerine hangi bilimsel, teknik veya metodolojik gerekçelerle olumsuz yanıt vermektedir?
3. Özel bilirkişiler ve bağımsız uzmanlar tarafından kamera kayıtlarına dayalı olarak hazırlanan hız tespit raporları bazı yargı mercilerince dikkate alınabilirken, Bakanlığa bağlı resmî kurumların aynı tür analizleri yapmaktan imtina etmesi adalet mekanizması bakımından kurumsal bir çelişki değil midir?
4. Adli Tıp Kurumu ve benzeri resmî bilirkişilik kurumlarının, görüntü işleme, fotogrametri ve trafik mühendisliği temelli hız analizlerini yapabilecek teknik altyapıya ve uzman kadroya sahip olmaması söz konusu mudur? Değilse, bu imkânlar neden etkin biçimde kullanılmamaktadır?
5. Trafik kazaları dosyalarında, aracın hızının tespit edilmemesi halinde kusur değerlendirmesinin eksik incelemeye dayanacağı yönünde yargı kararları bulunmasına rağmen, bu eksikliğin giderilmesine yönelik Bakanlıkça yürütülen bir standartlaştırma veya mevzuat çalışması var mıdır?
6. Bilirkişilik Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında, trafik kazalarında hız tespitinin bilimsel yöntemlerle yapılmasını zorunlu kılacak bir düzenleme yapılması gündemde midir?
7. Adli Tıp Kurumu Üst Kurulu'nun hız tespiti konusundaki yaklaşımını gözden geçirmesi ve bilimsel gelişmeler ışığında güncellemesi yönünde bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
8. Kamera kaydı bulunan trafik kazalarında hız tespiti yapılmamasının, mağdurların adalete erişim hakkını zedelediği yönündeki eleştiriler Bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?